

TEM

04.06.2009

ad 49/815/2009

kuuleminen@tem.fi

Lähettilä: Hannu Ojala [hannuw@...]
Lähetetty: 4. kesäkuuta 2009 12:32
Vastaanottaja: kuuleminen@tem.fi
Aihe: Mielipide suunnitelmasta rakentaa ydinvoimalaitos Pyhäjoen Hanhikiveen (diaarinumero 49/815/2009)

Ydinvoimalaitosta ei pidä missään tapauksessa rakentaa Pyhäjoen Hanhikiveen!

diaarinumero 49/815/2009

Seuraavassa muutama peruste sille miksi periaatepäätöstä mahdollisen ydinvoimalaitoksen rakentamiseksi ei voida vielä tehdä.

Työ- ja elinkeinoministeriö on edellyttänyt, että Fennovoima Oy täydentää periaatepäätöshakemustaan useilla lisäselvityksillä hankkeen ympäristövaikutuksista. Nämä selvitykset vaativat maastossa tehtäviä lisäselvityksiä, joiden tulokset eivät vielä ole tiedossa. Lisäksi Fennovoima Oy:ltä edellytetään Natura-arvioinnin suorittamista Pyhäjoella kuten myös Ruotsinpyhtäällä.

Säteilyturvakeskus antaa alustavan lausunnon suunnitellun laitospaikan soveltumisesta ydinvoimalaitoksen rakentamispaikaksi, mutta lausunto valmistuu vasta lokakuussa 2009. Pyhäjoen kunnalla ei siis ole käytettävissään kaikkia tarvittavia tietoja ja selvityksiä, jotka voivat vaikuttaa periaatepäätöksen tekemiseen. Toisaalta esityksen mukainen myönteinen lausunto kunnan osalta on lopullinen, eikä sitä voi muuttaa, vaikka selvitykset osoittaisivat päätöksen olleen ennaikainen tai harkitsematon.

Periaatepäätöstä tehtäessä on otettava huomioon yhteiskunnan kokonaisuuden kannalta ja ydinlaitoksesta aiheutuvat hyödyt ja haitat, kiinnittäen erityistä huomiota:

- 1) ydinlaitoshankkeen tarpeellisuuteen maan energiahuollon kannalta;
- 2) ydinlaitoksen suunnitellun sijaintipaikan sopivuuteen ja ydinlaitoksen ympäristövaikutuksiin; sekä
- 3) ydinpolttoaine- ja ydinjätehuollon järjestämiseen.

Tämä tarkoittaa, että kunnan on otettava huomioon hyötyjen lisäksi myös HAITAT ja huomiota pitää kiinnittää siihen että:

- 1) Fennovoiman hanke ei ole tarpeellinen maan energiahuollon kannalta.
- 2) Hanhikiven alue ei ole sopiva paikka ydinvoimalalle ensisijaisesti ympäristövaikutusten vuoksi, eikä Fennovoimalla ole tarvittavaa maa-aluetta hallinnassaan.
- 3) Fennovoimalla ei ole korkea-aktiivisen ydinjätteen loppusijoituspaikkaa. (vrt. Posivan PAP-hakemus OLK4 ja Loviisa 3:lle)

Lausuntoesityksessä kiinteistövero-odotus on ilmoitettu bruttotulona. Todellisuudessa nettotulo, valtionosuuden vähennyksen jälkeen jää huomattavasti esitettyä pienemmäksi ja on korkeimmillaan siinä vaiheessa, kun laitos valmistuu. Kiinteistövero tuotto laskee laitoksen ikääntyessä.

Hanketta puoltavassa lausuntoesityksessä on otettu kantaa myös ydinvoimamielipiteisiin kunnassa. Kunnan edustajat ovat useissa yhteyksissä ilmoittaneet kuntalaisten olevan ydinvoiman kannalla, vaikka asiaa ei ole edelleenkään mitattu. Kansanäänestysmahdollisuus evättiin kuntalaisilta. Pyynnöistä huolimatta kuntalaisten kriittinen kanta on jätetty huomioimatta.

Hankkeen perusteluissa on lueteltu valtakunnallisen sähköntuotannon turvaaminen, fossiilisten polttoaineiden päästöjen ja hiilidioksidipäästöjä vähentäminen sekä yhteiskunnan päästömaksujen vähentäminen.

Olkiluoto kolmosen piti jo vastata samoihin asioihin. Miten tulee käymään? Jos Olkiluoto 3 valmistuu, ei uutta laitosta tätä varten pitäisi tarvita. Päästöoikeudet / Suomen päästömaksut ovat myös kyseenalaisia Fennovoiman hankkeessa, koska E.ON (Fennovoiman merkittävin 34% osakas) ilmoittaa vuosikertomuksessaan Skandinavia-osiossaan otsikon "Fennovoima-Projekt" alla (E.ON AG 2008. Company Report. p. 57), että "Eräs tärkeä virstanpylväs tiellä hiilidioksidivähennyksiimme on Fennovoiman suunnitelma uudesta huippumodernista ydinvoimalasta." Tämä tarkoittaa, että E.ON AG lukee "Fennovoima-projektin" keinoksi yhtiön omien hiilidioksidivähennystavoitteidensa saavuttamiseen. Tarkoittaako tämä mahdollisesti myös sitä, että E.ON AG lunastaa Fennovoiman osakkeiden määränemmistön itselleen, jos eduskunta hyväksyy Fennovoiman PAP-hakemuksen? Koska ydinvoimala olisi tällöin saksalaisessa omistuksessa, saisi Saksan E.ON AG myös hiilidioksidivähennykset omaksi hyödykseen.

Ydinvoima ei ole hiilidioksidivapaata! Lisäydinvoiman tuottaminen Suomessa ei välttämättä vaikuta sähkön tuontiin tai "venäläisen" sähkön tuotantoon. Euroopan sähkömarkkinat yhdistyvät ja Eurooppa (Saksa) haluaa muualla tuotettua ydinsähköä, jota se ei voi itse tuottaa. Ydinvoima on näennäisesti edullista, kun siitä aiheutuvat pitkäaikaisvaikutukset ja haitat jätetään huomioimatta.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa Hanhikiven alueen arvo on huomioitu. Vanhaan kaavaan viittaaminen ei ole enää ajankohtaista. Väite, että alue olisi 70-luvulla ollut voimalaitos selvitysten kohteena on virheellinen. Vuonna 1986 alueelle on laadittu syväsatama/suurteollisuuskohteiden selvitys, joka ei johtanut hankkeisiin. Käynnissä olevissa maankäytön suunnitteluprosesseissa ON TULLUT esille tekijöitä, jotka eivät mahdollista ydinvoimalahankkeen toteuttamista. Hanhikivi on merkittävä luontokokonaisuus; Natura-alueet, valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet, maa-alueiden ja meren mataluus eivät puolla ydinvoimalaitoksen rakennushanketta. Esimerkiksi kesämökkejä alueelle ei voi rakentaa, mutta ydinvoimalanko voisi?

Hanketta puoltavissa lausunnoissa on vedottu metsäasiantuntijan tai metsäasiantuntijoiden arvioon, ettei Hanhikiven maankohoamisrannikon sukkessiosarja ole koskaan ollut täydellinen ja että uhanalaisin vaihe on puuttunut alueelta, mutta sitä ei kerrota kenen tämä arvioon tämä perustuu.

Hanhikivi, muinaismuistolain suojaaman rajakiven ympäristö ei säily entisellään, jos Fennovoiman hanke toteutuisi ja rakentaminen alkaisi. Saavutettavuus paranisi vain mahdollisen uuden tien vuoksi, mutta alueen merkitys menetettäisiin ja alueen arvo kärsisi massiivisen laitoksen sijaitessa välittömässä läheisyydessä. Alueelle ei olisi enää vapaata pääsyä.

Hanhikivi ei ole eikä siitä tule mikään turistiryssä, edes ydinvoimalan vuoksi. Kivellä on nyt symbolinen ja luonnonsuojelullinen merkitys. Kivi on jyhkeä "muistomerkki" historiasta ja osa nykyisin merkittävää luonnonsuojelun tarvetta. Se on myös symboli sille, ettei kaikki ole kaupan, eikä mitä tahansa voida uhrata lyhytnäköiseen voitontavoitteluun vuoksi.

Jäähdytysveden vaikutusta ei ole arvioitu realistisesti. Purku matalaan vesistöön tuhoaa rannikon ekosysteemin, erityisesti Kultalanlahden sekä aiheuttaa vesien rehevöitymistä ja pilaantumista. Teknisen johtajan mukaan vesioikeudellinen ympäristövirasto ei tule tyytymään mallinnuksiin, jotka on nyt esitetty, vaan tulee vaatimaan lisäselvityksiä.

Maa- ja kallioperätutkimuksista ei ole annettu tietoja. Tutkimus ei ole ollut julkinen tai sitä ei ole olemassa. Lausuntoa ei ole saatu edes pyynnöstä, vaikka siinä oletetaan, että tietoa on riittävästi.

Edelleen on todettu, että PAP-hakemuksessa esitetyt tavoitteet ja perustelut ovat pitkälti taloudelliset ja hankkeen mahdolliset sosiaaliset vaikutukset ja vaikutukset väestöön on jätetty vähälle huomiolle. Todetaan myös, että näitä vaikutuksia on vaikea arvioida, mutta että hyödyt, haitat ja riskit jakaantuvat laajemman toiminta-alueen hyödyksi ja vastuulle. Pyhäjoen kunnan kannalta asiaa ei ole arvioitu riittävästi. Joka tapauksessa Hanhikiven kulttuurimaiseman eheys heikkenee ja merkitys tuhoutuu, jos hanke toteutuu. Selvitykset, historiantutkimus ja aineiston dokumentointi koko niemen vielä tunnistettavissa ja löydettävissä olevista ja nyt uhan alla

olevista kohteista on huomioitava.

Hanhikiven luontoarvojen ja voimassa olevan maakuntakaavan merkitystä on luottamushenkilöiden johdon taholta arvosteltu ja vähätelty voimakkaasti. Tätä taustaa vasten onkin erityisen merkittävää, että maakuntakaavassa on osoitettu luonnon monikäyttöalue – merkinnällä virkistyskäytön kannalta kehitettäviä, arvokkaita luontokohteita sisältäviä aluekokonaisuuksia. Nämä merkinnät perustuvat Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen ja Metsähallituksen yhdessä muiden sidosryhmien kanssa laatimaan maakunnan arvokkaiden luontokohteiden hoidon ja käytön priorisointisuunnitelmaan. Kyseiset aluekokonaisuudet tukevat ja kohdentavat luontokohteiden hoitoa sekä luontomatkailua ja virkistyskäyttöä. Nämä merkinnät limittyvät usein myös matkailun vetovoima-alue / matkailun ja virkistyskäytön kehittäminen kohdealue –merkintöjen kanssa. Muutoinkin kaavassa on luonnonsuojelun ja luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun yhteyttä painotettu. Tämä konkretisoituu myös erilaisten reitistöjen ja viheryhteyksien esittämisessä.

Maankohoamisrannikko on luonto- ja kulttuuriympäristönä erityinen aluekokonaisuus, jonka ominaispiirteiden vaalimisessa Pohjois-Pohjanmaalla on valtakunnallisesti mittava vastuu. Maankohoamisrannikon suojeluarvoja ja erityispiirteitä onkin maakuntakaavassa korostettu kaavamerkinnöin ja kehittämisperiaattein. Luonnonsuojelu on osa maakunnan kehittämistyötä!

Vaarallisen ja tarpeettoman ydinvoiman lisärakentaminen on kaiken kaikkiaan edesvastuutonta toimintaa, jota ei pidä sallia Pyhäjoen Hanhikiveen eikä mihinkään muuhunkaan paikkaan.

Hannu Ojala
Finnoontie 36 C 5
02280 Espoo

Tutustu videoiden avulla Windows Live tuotteisiin. [Opi mestariksi.](#)